

ส่วนที่ 2

การบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

2.1 หลักเกณฑ์การวางระบบบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค

ความเสี่ยง¹ คือ เหตุการณ์/การกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนงาน/โครงการที่สำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ตามที่ระบุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ

การบริหารความเสี่ยง คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ โดยในการดำเนินการบริหารความเสี่ยงตาม SP 7 นั้น มุ่งเน้นแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งผลสำเร็จของแผนงาน/โครงการมีผลกระทบสูงต่อการบรรลุความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์

การจัดทำแนวทางบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เพื่อให้หน่วยงานภายใต้สังกัดกรมฯ ได้แก่ กอง/สำนัก/สถาบัน/กลุ่ม ปฏิบัติงานในการจัดวางระบบบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน และในภาพรวมของกรมควบคุมโรค ดังนั้น จึงได้ดำเนินการโดยยึดตามหลักเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (รหัส SP 7) ซึ่งกำหนดให้ ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล ในการป้องกันข้อผิดพลาดหรือลดโอกาสที่จะทำให้องค์การเกิดความเสียหายหรือล้มเหลว โดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถรับได้ และมีการติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามแนวทางการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

1. องค์ประกอบหลักของการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO ประกอบด้วย ๘ ส่วนหลัก ได้แก่

1.1 สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) - ปัจจัยภายในองค์กรที่เอื้อหรือสนับสนุนหรืออาจกล่ารวมๆ ก็คือ วัฒนธรรมองค์กร ซึ่งหากองค์กรใดมีวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง องค์กรนั้นๆ จะสามารถบรรลุผลตามเป้าหมายได้ดีกว่าองค์กรที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง

1.2 การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง หรือการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

1.3 การระบุความเสี่ยงต่างๆ หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

1.4 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) - วิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด/ความรุนแรงของผลกระทบ

1.5 กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง หรือการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

1.6 กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง หรือกิจกรรมเพื่อการควบคุม (Control Activities)

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) , คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาคูณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554, (กรุงเทพ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2553) , หน้า 101.

1.7 ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

1.8 การติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ หรือการติดตามและประเมินผล (Monitoring)

2. หลักเกณฑ์การวางระบบและการกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง

ในปีงบประมาณ 2557 กรมควบคุมโรคกำหนดให้มีการดำเนินการวางระบบบริหารความเสี่ยง โดยการผ่านเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (รหัส SP 7) ประกอบด้วยการพิจารณาผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ ดังนี้

1) พิจารณาผลสัมฤทธิ์การดำเนินการ SP 7 ภายใต้ PMQA หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์²

รหัส	แนวทางการดำเนินงาน	ประเด็นการพิจารณาการดำเนินการที่ครบถ้วน	
SP 7	ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล	A	แสดงเหตุผล/วิธีการ หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกแผนงาน/โครงการ ในปีงบประมาณ 2557 อย่างน้อยประเด็นยุทธศาสตร์ละ 1 แผนงาน/โครงการ โดยเป็นแผนงาน/โครงการ ที่ได้รับงบประมาณ และมีผลกระทบสูงต่อการบรรลุความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์นั้น
			วิเคราะห์ความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการ ตามมาตรฐาน COSO ซึ่งต้องนำความเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ด้วย
			มีแผนบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์
			มีแผนบริหารความเสี่ยงที่มีตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายตามแผนบริหารความเสี่ยง
		D	ดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้
			แสดงให้เห็นถึงวิธีการหรือช่องทางที่ใช้ในการสื่อสาร ทำความเข้าใจ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติได้
		L	มีการรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงต่อผู้บริหาร อย่างน้อย 2 ไตรมาส โดยสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคที่พบ พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข
			จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งแสดงผลสำเร็จเปรียบเทียบกับก่อนและหลังดำเนินการตามแผนฯ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ
			หมายเหตุ กรณีเป็นแผนงาน/โครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องในปีงบประมาณต่อไป จะต้องมีการสรุปวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เหลืออยู่

² สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) , คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554, (กรุงเทพ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2553) , หน้า 148.

2) พิจารณาผลลัพธ์การดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้ในแนวทางการดำเนินงาน SP 7 หัวข้อ L โดยพิจารณาจากร้อยละความสำเร็จของผลลัพธ์ ผลผลิต ของทุกโครงการที่นำมาดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงของโครงการ เปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ ดังนี้

ระดับคะแนน	1	2	3	4	5
ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จของเป้าหมายของโครงการตามแผนบริหารความเสี่ยง	60	70	80	90	100

สูตรการคำนวณระดับคะแนน

โครงการ (i)	น้ำหนัก (W_i)	เกณฑ์การให้คะแนนเทียบกับร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จของเป้าหมายของโครงการตามแผนบริหารความเสี่ยง					คะแนน ที่ได้ (SM_i)	คะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ($W_i \times SM_i$)	หมายเหตุ
		1	2	3	4	5			
1	W_1	60	70	80	90	100	SM_1	$(W_1 \times SM_1)$	1. W = น้ำหนักของโครงการที่เลือกเท่ากันทุกตัว โดยผลรวมของน้ำหนักของทุกโครงการเท่ากับ 1 2. SM = คะแนนที่ได้จากการเทียบกับร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จของเป้าหมายของโครงการที่คัดเลือกมาดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง 3. i = ลำดับที่ของโครงการที่คัดเลือกมาดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง
2	W_2	60	70	80	90	100	SM_2	$(W_2 \times SM_2)$	
.	.	60	70	80	90	100	.	.	
.	.	60	70	80	90	100	.	.	
i	W_i	60	70	80	90	100	SM_i	$(W_i \times SM_i)$	
น้ำหนักรวม	$\sum W_i = 1$	ค่าคะแนนของตัวชี้วัดนี้เท่ากับ						$\sum (W_i \times SM_i)$	

3. หลักการวิเคราะห์เพื่อระบุปัจจัยความเสี่ยง

ในการระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรมของแผนงาน/โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่า มีเหตุการณ์ใด หรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาดความเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพยากรใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษา การระบุปัจจัยเสี่ยงของการที่จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ควรเริ่มด้วยการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ ที่ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหายและเสียโอกาส ปัจจัยเสี่ยงนั้นควรจะเป็นต้นเหตุที่แท้จริง เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการหามาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้

3.1 สาเหตุของความเสี่ยง จำแนกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมการเกิดได้โดยองค์กร เช่น ภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2) **ปัจจัยเสี่ยงภายใน** คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับ ภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการ ความรู้ความสามารถของบุคลากร กระบวนการทำงาน ข้อมูล/ระบบสารสนเทศ เครื่องมือ/อุปกรณ์ เป็นต้น

3.2 ประเภทของความเสี่ยง แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S)** เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจ ในภาพรวม โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/วิสัยทัศน์ หรือเกิดจากการกำหนด กลยุทธ์ที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนหรือการร่วมมือกับองค์การอิสระ ทำให้โครงการขาดการยอมรับ และโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วน เสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้โดยไม่ ถูกต้อง

2) **ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risk : O)** เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการ/ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการ ดำเนินโครงการ

3) **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F)** เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่ สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

4) **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C)** เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความ ไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การ ร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

3.3 **การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล³** ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงนั้น นอกจากจะพิจารณา ปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่างๆ แล้ว ยังต้องนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน มาเป็นปัจจัยในการ วิเคราะห์ความเสี่ยง เช่น ด้านยุทธศาสตร์ โครงการที่คัดเลือกมานั้น อาจมีความเสี่ยงต่อเรื่องประสิทธิภาพและ การมีส่วนร่วม ด้านการดำเนินการ อาจมีความเสี่ยงต่อเรื่องประสิทธิภาพและความโปร่งใส ด้านการเงิน อาจมี ความเสี่ยงต่อเรื่องนิติธรรมและการะับผิดชอบ ด้านกฎ ระเบียบ อาจมีความเสี่ยงต่อเรื่องนิติธรรม และความ เสมอภาค ทั้งนี้ ความเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เป็นไปตาม หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) 10 ประการ ประกอบด้วย

1) **หลักประสิทธิผล (Effectiveness) :** ต้องมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อตอบสนองความ ต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน สร้าง กระบวนการการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานที่ เป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

³ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) , คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการ ภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554, (กรุงเทพ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2553) , หน้า 101.

2) **หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)** : ในการปฏิบัติงานโดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดผลิตภาพ คำนวณการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม รวมทั้งการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ล้าสมัยและไม่มีความจำเป็น

3) **หลักการตอบสนอง (Responsiveness)** : สามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

4) **หลักการรับผิดชอบ (Accountability)** : ในการปฏิบัติงานต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

5) **หลักความโปร่งใส (Transparency)** : การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตรงไปตรงมา รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปโดยง่าย

6) **หลักการมีส่วนร่วม (Participation)** : การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

7) **หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)** : การปฏิบัติงานที่มีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม

8) **หลักนิติธรรม (Rule of Law)** : การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่างๆ

9) **หลักความเสมอภาค (Equity)** : การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกด้านชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม และอื่นๆ นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงโอกาสความทัดเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคม

10) **หลักการมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)** : ในการปฏิบัติงานต้องมีการกระบวนการในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

2.2 แนวทางการบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค

แนวทางการบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ปีงบประมาณ 2557 มีดังนี้

1. นโยบายบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค

1) ให้มีการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในทั่วทั้งองค์กรแบบบูรณาการ โดยมีการจัดการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2) ให้มีการกำหนดกระบวนการของการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร

3) ให้มีการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงที่มีการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

- 4) ให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการที่ดี
- 5) ให้มีการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติ

2. วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ปี 2557

- 1) เพื่อให้ฝ่ายบริหาร/ฝ่ายปฏิบัติการ เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค
- 2) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอนและกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง
- 3) เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 4) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานทุกระดับของกรมควบคุมโรค
- 5) เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์ของกรมควบคุมโรค
- 6) เพื่อลดโอกาส และผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับกรมควบคุมโรค

3. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง กรมควบคุมโรค

3.1) **ผู้บริหารระดับสูง** ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานการบริหารความเสี่ยงและกำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

3.2) **คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง** ทำหน้าที่กำหนดแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของการบรรลุปเป้าหมายตามภารกิจหลักของกรมควบคุมโรคและตามคำของบประมาณประจำปีจ่ายเสี่ยง กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง จัดทำรายงานสรุปผล การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประชาสัมพันธ์แผนการบริหารความเสี่ยง อำนวยความสะดวก ให้ความเห็นและให้คำปรึกษาในการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง รวมทั้งผลักดัน ติดตาม ประเมินผล และแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการและรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรคต่อประธานคณะทำงานบริหารความเสี่ยงฯ และผู้บริหาร ตามคำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ 233 / 2557 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ กรมควบคุมโรค และคณะกรรมการกำกับนโยบายและยุทธศาสตร์ กรมควบคุมโรค สู่การบรรลุวิสัยทัศน์กรมควบคุมโรค ปี 2557 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2557

3.3) **ผู้บริหารระดับสำนัก/สถาบัน/กอง/กลุ่ม** ทำหน้าที่ศึกษา ทำความเข้าใจกับการบริหารความเสี่ยง ให้ความรู้กับบุคลากรในหน่วยงานและจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงาน รวมทั้งติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

3.4) **บุคลากรในหน่วยงาน** ทำหน้าที่ ทำความเข้าใจและดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยง

4. การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ปี 2557

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 กรมควบคุมโรค กำหนดให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรไว้ในส่วนกลางและภูมิภาคใน 2 ระดับ คือ

1) ระดับกรมควบคุมโรค รับผิดชอบโดยคณะกรรมการบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ และคณะกรรมการกำกับนโยบายและยุทธศาสตร์ ตามคำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ 233 / 2557 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ กรมควบคุมโรค และคณะกรรมการกำกับนโยบายและยุทธศาสตร์ กรมควบคุมโรค สู่การบรรลุวิสัยทัศน์กรมควบคุมโรค ปี 2557 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2557

2) ระดับสำนัก/สถาบัน/กอง/กลุ่ม รับผิดชอบโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของสำนัก/สถาบัน/กอง/กลุ่ม ภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการสำนัก/สถาบัน/กอง/กลุ่ม

โดยให้มีบทบาทในการกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางการปฏิบัติและจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของ กรมควบคุมโรค วิเคราะห์ความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง สรุปผลการดำเนินงานจากการบริหาร ความเสี่ยง เป็นรายไตรมาส ตลอดจนจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงฯ รวมทั้ง ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงฯ รายงานให้ผู้บริหาร และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ รับทราบ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงสามารถเพิ่มมูลค่าเพิ่มแก่องค์กรอย่างแท้จริง และเผยแพร่แนวทางการบริหาร ความเสี่ยงให้กับบุคลากรของกรมควบคุมโรคได้รับทราบและสามารถนำไปปฏิบัติได้ต่อไป

5. การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ตามหลักมาตรฐาน COSO

การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง สำนักงาน ก.พ.ร กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีขั้นตอนการดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงตาม มาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) 7 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)
- 2) การระบุความเสี่ยงต่างๆ (Event Identification)
- 3) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
- 4) การกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk response)
- 5) กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง (Control Activities)
- 6) ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (Information and Communication)
- 7) การติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ (Monitoring)

ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)⁴

การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง ด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินการบริหารความเสี่ยง และพิจารณาเลือกแผนงาน/โครงการที่จะนำมาบริหารความเสี่ยง โดยสำนักงาน ก.พ.ร. มุ่งเน้นโครงการที่สำคัญ และมีผลกระทบต่อการบรรลุผลสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับงบประมาณในปี 2557 และเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ อย่างน้อยประเด็นยุทธศาสตร์ละ 1 โครงการ

การกำหนดวัตถุประสงค์ภายในองค์กรจะต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์ขององค์กรจะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการดำเนินงานขององค์กร และจะต้อง สอดคล้องกันตั้งแต่ระดับองค์กร หน่วยงาน กิจกรรม จนถึงระดับบุคคล เพื่อให้วัตถุประสงค์ในภาพรวมบรรลุ เป้าประสงค์ ทราบขอบเขตการดำเนินงานในแต่ละระดับ และสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ครบถ้วน ดังนั้นวัตถุประสงค์จะต้องแสดงให้เห็นถึง “ผลลัพธ์” ที่องค์กรต้องการจะบรรลุ ไม่ใช่การกล่าวถึง “กระบวนการ” ในการปฏิบัติงาน ซึ่งควรมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดพันธกิจขององค์กร
2. กำหนดวัตถุประสงค์ในระดับองค์กรให้สอดคล้องกับพันธกิจที่กำหนดไว้
3. กำหนดกิจกรรมที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในระดับองค์กร

⁴ ภาคผนวก 2 แบบรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

- 1.1 แบบแสดงสอดคล้องของโครงการกับประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ขององค์กร
- 1.2 หลักเกณฑ์การคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่จะนำมาพิจารณาจัดการบริหารความเสี่ยง
- 1.3 ผลการพิจารณาคัดเลือกโครงการและจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- 1.4 สรุปโครงการสำคัญที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนในการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางของ SP 7

4. กำหนดวัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรม ซึ่งวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ คือ

1) วัตถุประสงค์ในระดับองค์กร (Corporate Objective) เป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานในภาพรวมขององค์กร ตามแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนการปฏิบัติการ 4 ปี

2) วัตถุประสงค์ในระดับกิจกรรม (Activities Objective) เป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจงลงไปสำหรับแต่ละกิจกรรมที่องค์กรกำหนด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมจะต้องสนับสนุนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในระดับองค์กร การกำหนดที่ชัดเจนช่วยให้การระบุ และวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน ซึ่งวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นในแต่ละระดับ ควรมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้ วัตถุประสงค์ที่ดี (SMART) ควรมีลักษณะ ดังนี้ Specific : มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน Measurable : สามารถวัดผลหรือประเมินผลได้ Achievable : สามารถปฏิบัติให้บรรลุผลได้ Reasonable : สมเหตุสมผล มีความเป็นไปได้ Time constrained : มีกรอบเวลาที่ชัดเจนและเหมาะสม อย่างไรก็ตามหากหน่วยงานมีการกำหนดตัวชี้วัดและภารกิจหลักของงานอยู่แล้วก็สามารถนำตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มาใช้แทนวัตถุประสงค์ก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การระบุความเสี่ยงต่างๆ (Event Identification)⁵

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาดความเสียหายและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพย์สินใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษาการระบุปัจจัยเสี่ยงของการที่จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ควรเริ่มด้วยการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้นๆ ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และเสียโอกาสปัจจัยเสี่ยงนั้นควรจะเป็นต้นเหตุที่แท้จริงเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการหามาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้

การระบุความเสี่ยง สามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น จากการวิเคราะห์กระบวนการทำงาน การวิเคราะห์ทบทวนผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมสมองการเปรียบเทียบกับองค์กรอื่น การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม เป็นต้น

ในการระบุความเสี่ยง อาจมีการกำหนดประเภทของความเสี่ยงนั้นๆ ว่าเป็นความเสี่ยงที่อยู่ในประเภทความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) หรือความเสี่ยงด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆ (Compliance Risk)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)⁶

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

⁵ ภาคผนวก 2 แบบรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

2.1 การระบุความเสี่ยงต่างๆ (Event Identification) โดยวิเคราะห์ให้ครอบคลุมหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) 10 ด้าน

⁶ ภาคผนวก 2 แบบรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

3.1 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

1) การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของแต่ละหน่วยงานจะต้องกำหนดเกณฑ์ของหน่วยงานขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมในหน่วยงานและดุลยพินิจการตัดสินใจของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ และฝ่ายบริหารของหน่วยงาน โดยเกณฑ์ในเชิงปริมาณจะเหมาะกับหน่วยงานที่มีข้อมูลตัวเลข หรือจำนวนเงินมาใช้ ในการวิเคราะห์อย่างพอเพียง สำหรับหน่วยงานที่มีข้อมูลเชิงพรรณนาไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ก็ให้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ ซึ่งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ

การประเมินความเสี่ยง โดยระบุโอกาสของการเกิดความเสี่ยงว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายในระดับใด และเมื่อเกิดความเสี่ยงขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อใครบ้าง ในระดับเท่าใด ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร.กำหนดให้หน่วยงานคัดเลือกความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงขึ้นบ่อยๆ และเมื่อเกิดความเสี่ยงขึ้นแล้วมีความรุนแรงของผลกระทบระดับสูงสุด

2) การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งประกอบด้วย การพิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และการพิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดการประเมินความเสี่ยง โดยระบุโอกาสของการเกิดความเสี่ยงว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายในระดับใด และเมื่อเกิดความเสี่ยงขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อใครบ้าง ในระดับเท่าใด ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร.กำหนดให้หน่วยงานคัดเลือกความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงขึ้นบ่อยๆ และเมื่อเกิดความเสี่ยงขึ้นแล้วมีความรุนแรงของผลกระทบระดับสูงสุด

3) การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกรมควบคุมโรค/หน่วยงาน ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

4) การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อ กรมควบคุมโรค เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ตามตารางการประเมินความเสี่ยง โดยจัดเรียงตามลำดับ จากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และเลือกความเสี่ยงที่มีระดับสูงมากและสูง มาจัดทำแผนการบริหาร/จัดการความเสี่ยงในขั้นตอนต่อไป

ในการประเมินความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนด แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) ระดับความเสี่ยง = โอกาส

ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

(1) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low)	คะแนนความเสี่ยง 1 – 5 คะแนน	กำหนดเป็นสีเขียว
(2) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium)	คะแนนความเสี่ยง 6 – 8 คะแนน	กำหนดเป็นสีเหลือง
(3) ระดับความเสี่ยงสูง (High)	คะแนนความเสี่ยง 9 – 15 คะแนน	กำหนดเป็นสีส้ม
(4) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme)	คะแนนความเสี่ยง 16 – 25 คะแนน	กำหนดเป็นสีแดง

แผนภูมิแสดงระดับความเสี่ยง (Risk Impact Grid)

ความรุนแรงของผลกระทบ	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย						

หมายเหตุ:

ความเสี่ยงต่ำ 1-5 คะแนน
ความเสี่ยงปานกลาง 6-8 คะแนน
ความเสี่ยงสูง 9-15 คะแนน
ความเสี่ยงสูงมาก 16-25 คะแนน

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk response)⁷

- 1) การหลีกเลี่ยงหรือการกำจัดความเสี่ยง (Terminate risk) : การหยุด ยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลง กิจกรรมหรือโครงการที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง การปฏิเสธและหลีกเลี่ยงโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย
- 2) การควบคุมความเสี่ยง (Treat risk) : การออกแบบระบบควบคุม การแก้ไขปรับปรุงการทำงาน เพื่อป้องกันหรือจำกัดผลกระทบและโอกาสเกิดความเสียหาย เช่น ติดตั้งอุปกรณ์ความปลอดภัย ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ วางมาตรการเชิงรุก เป็นต้น เพื่อลดความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น
- 3) การยอมรับความเสี่ยง (Take risk) : หากวิเคราะห์แล้วพบว่า ค่าใช้จ่ายในการจัดการหรือสร้างระบบควบคุมความเสี่ยงมีมูลค่าสูงกว่าผลลัพธ์ที่ได้ อาจต้องยอมรับให้มีความเสี่ยง แต่เราก็ควรมีมาตรการติดตามและดูแล เช่น การกำหนดระดับของผลกระทบที่ยอมรับได้ เตรียมแผนการตั้งรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เป็นต้น
- 4) การถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer risk) : การกระจายทรัพย์สิน หรือกระบวนการต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงจากการสูญเสีย การยกภาระในการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ความเสี่ยงและจัดการความเสี่ยงให้ผู้อื่น

⁷ ภาคผนวก 2 แบบรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

4.1 การกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง (Risk response)

4.2 แผนภูมิแสดงระดับความเสี่ยง (Risk Impact Grid)

ในปี 2557 กรมควบคุมโรค กำหนดให้คะแนนประเมินความเสี่ยงที่จะต้องนำมาดำเนินการจัดการ คือ ความเสี่ยงระดับสูง และระดับสูงมาก ตั้งแต่ค่าคะแนน 9 – 25 (สีส้มและสีแดง) ส่วนปัจจัยเสี่ยงที่มีระดับ ความเสี่ยงต่ำกว่า 9 ไม่นำมาดำเนินการจัดการความเสี่ยง ในแผนบริหารความเสี่ยง แต่ต้องนำเสนอผู้บริหารให้ทราบ

ขั้นตอนที่ 5 กิจกรรมบริหารความเสี่ยง (Control Activities)⁸

หลังจากได้ประเมินความเสี่ยงและกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงแล้ว จึงดำเนินการกำหนด กิจกรรมหรือมาตรการในการจัดการความเสี่ยงให้หมดไปหรือลดลงในระดับที่ยอมรับได้ โดยกิจกรรมที่กำหนด ต้องเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานยังไม่เคยปฏิบัติหรือเป็นกิจกรรมที่กำหนดเพิ่มเติมจากกิจกรรมเดิมที่เคยปฏิบัติอยู่ แล้วแต่ไม่สามารถควบคุมความเสี่ยงได้ นอกจากนี้ยังต้องกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม ตลอดจนหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ในแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 6 ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง (Information and Communication)⁹

ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง ด้วยการกำหนดช่องทางการสื่อสารข้อมูลการบริหาร จัดการความเสี่ยงให้กลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่ผู้บริหาร คณะทำงานจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงตลอดจนบุคลากร ของหน่วยงานได้รับทราบข้อมูลทางช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ หนังสือเวียน แผ่นพับ การจัดประชุมชี้แจง เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 7 การติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่างๆ (Monitoring)¹⁰

การติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยง ด้วยการกำหนดให้มีการติดตามและประเมินว่า แต่ละหน่วยงาน มีการประเมินประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยงที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความ มั่นใจว่ามาตรการในการปรับปรุงความเสี่ยงที่วางไว้เพียงพอ เหมาะสมมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีการ ปฏิบัติจริง สามารถลดหรือป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นตลอดจนมีการรายงานผลตามกำหนดเวลา

6. ขั้นตอนการดำเนินงานจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนการดำเนินงาน	
ขั้นตอนที่ 1	1. การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง <ol style="list-style-type: none"> 1.1 แสดงความสอดคล้องระหว่างประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และโครงการ 1.2 กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกโครงการที่นำมาพิจารณาจัดการบริหารความเสี่ยง 1.3 แสดงผลการพิจารณาคัดเลือกโครงการและจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด 1.4 สรุปโครงการสำคัญที่ได้รับการคัดเลือกมาเป็นตัวแทนในการบริหารจัดการความเสี่ยงฯ
ขั้นตอนที่ 2	2. การระบุความเสี่ยง <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงให้ครอบคลุมหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) 10 ด้าน ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> (1) หลักประสิทธิผล (2) หลักประสิทธิภาพ (3) หลักการมีส่วนร่วม (4) หลักความโปร่งใส (5) หลักการตอบสนอง (6) หลักการรับผิดชอบต่อสังคม (7) หลักนิติธรรม (8) หลักการกระจายอำนาจ (9) หลักความเสมอภาค (10) หลักการมุ่งเน้นฉันทามติ

⁸ ภาคผนวก 2 แบบรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

5.1 การจัดทำแผนกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงของโครงการ (Control Activities)

⁹ ภาคผนวก 2 แบบรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

6.1 ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง

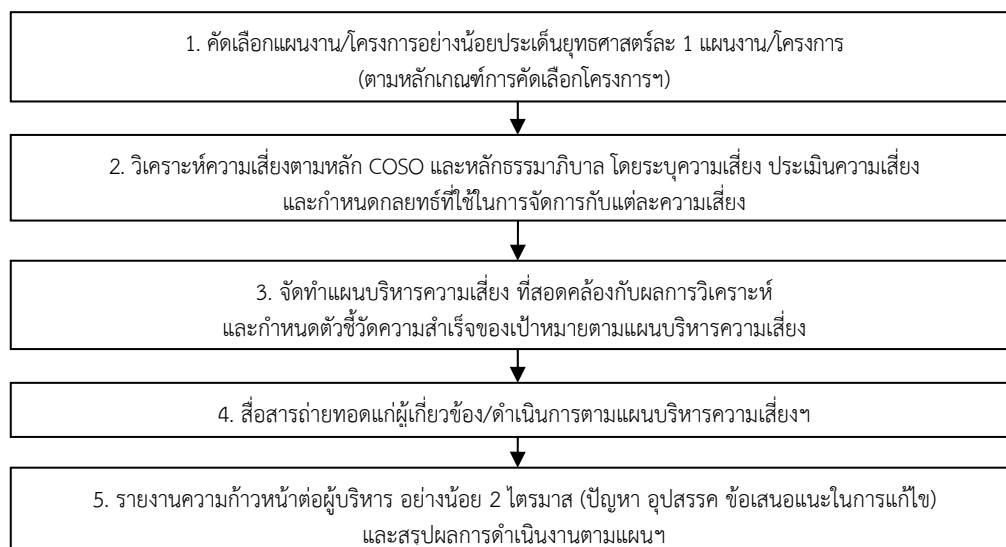
¹⁰ ภาคผนวก 2 แบบรายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

7.1 แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

7.2 สรุปร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จของเป้าหมายของโครงการตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนการดำเนินงาน	
ขั้นตอนที่ 3	3. การประเมินความเสี่ยง 3.1 ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเป็นไปได้ และความรุนแรงของผลกระทบ โดยต้องกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
ขั้นตอนที่ 4	4. การกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง 4.1 ดำเนินการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับประเภทของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงิน และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ 4.2 กำหนดกลยุทธ์ที่ใช้สำหรับจัดการแต่ละความเสี่ยง ได้แก่ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง การควบคุมความเสี่ยง สูญเสีย การรับความเสี่ยงไว้เอง และการถ่ายโอนความเสี่ยง 4.3 ดำเนินการจัดทำแผนภูมิแสดงระดับความเสี่ยง
ขั้นตอนที่ 5	5. การจัดทำแผนกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงแผนงานโครงการของกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 5.1 ดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ และมีตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายตามแผนบริหารความเสี่ยง 5.2 มีการกำหนดแนวทาง/วิธีการ และกรอบระยะเวลาในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง 5.3 นำเสนอแผนบริหารความเสี่ยงแผนงานโครงการให้ผู้บริหารพิจารณาให้ความเห็นชอบ
ขั้นตอนที่ 6	6. การสื่อสารทำความเข้าใจเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบถึงแผนบริหารความเสี่ยงองค์กร และสามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติได้ 6.1 มีการกำหนดข้อมูลที่ต้องการ และช่องทางการสื่อสารด้านการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการ
ขั้นตอนที่ 7	7. การดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยง 7.1 มีการรายงานสรุปผลความคืบหน้าของการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง เสนอให้ผู้บริหารทราบ (ไม่น้อยกว่า 2 ไตรมาส) โดยสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคที่พบ พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข 7.2 จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งแสดงผลสำเร็จเปรียบเทียบกับก่อนและหลังดำเนินการตามแผนฯ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ

7. แผนผังการดำเนินงานจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

8. แผนงานและกรอบระยะเวลาดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	กรอบระยะเวลา (ต.ค.56 – ก.ย.57)				เอกสารอ้างอิง
	ต.ค.- ธ.ค. 56	ม.ค.- มี.ค. 57	เม.ย.- มิ.ย. 57	ก.ค.- ก.ย. 57	
1. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง		↔			คำสั่งคณะกรรมการบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ฯ
2. กำหนดวิธีการ/หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกแผนงาน/โครงการ ในปีงบประมาณ 2557 อย่างน้อยประเด็นยุทธศาสตร์ละ 1 แผนงาน/โครงการ	↔				วิธีการหรือหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกแผนงาน/โครงการ ในปีงบประมาณ 2557
3. วิเคราะห์ความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการ ตามมาตรฐาน COSO + ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล	↔		↔		ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงฯ ตามมาตรฐาน COSO (7 ขั้นตอน)+ หลักธรรมาภิบาล
4. จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ฯ และมีตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าหมายตามแผนบริหารความเสี่ยง	↔		↔		แผนบริหารความเสี่ยง กรมควบคุมโรค ปี 2557
5. การสื่อสารทำความเข้าใจเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติได้			↔		หนังสือเวียน / สรุปผลการประชุมฯ / มติการประชุมฯ
6. การติดตามการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้ และรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงต่อผู้บริหาร อย่างน้อย 2 ไตรมาส โดยสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคที่พบ พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข			↔		หนังสือเสนอรายงานความก้าวหน้า ต่อผู้บริหาร (ผลงาน ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ)
7. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งแสดงผลสำเร็จเปรียบเทียบก่อนและหลังดำเนินการตามแผนฯ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ				↔	รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

2.3 หลักเกณฑ์การพิจารณาและผลการคัดเลือกโครงการเพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดการบริหารความเสี่ยง

วัตถุประสงค์การดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง :

เพื่อให้โครงการสำคัญที่มีนัยสำคัญต่อการบรรลุความสำเร็จตามประเด็นยุทธศาสตร์ สามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุความสำเร็จตามกลยุทธ์ เป้าประสงค์ และประเด็นยุทธศาสตร์

❖ การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง ❖

ในปีงบประมาณ 2557 กรมควบคุมโรคได้กำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์การดำเนินการ SP 7 ตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

2) พิจารณาผลลัพธ์การดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้ในแนวทางการดำเนินงาน SP 7 หัวข้อ L โดยพิจารณาจากร้อยละความสำเร็จของผลลัพธ์ ผลผลิต ของทุกโครงการที่นำมาดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงของโครงการ เปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ ดังนี้

ระดับคะแนน	1	2	3	4	5
ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จของเป้าหมายของโครงการตามแผนบริหารความเสี่ยง	60	70	80	90	100

ความสอดคล้องของโครงการกับประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ของกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

วิสัยทัศน์ : เป็นองค์กรชั้นนำระดับนานาชาติ ที่สังคมเชื่อถือและไว้วางใจ เพื่อปกป้องประชาชนจากโรคและภัยสุขภาพด้วยความเป็นเลิศทางวิชาการ ภายใน ปี 2563

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	โครงการ	ความสอดคล้องกับกลยุทธ์
1. พัฒนาระบบข่าวกรอง การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพเตรียมพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน	1. เครือข่ายเป้าหมายมีศักยภาพในการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ	1.1 กำหนดและพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ กฎหมาย มาตรการมาตรฐาน แนวปฏิบัติเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ 1.2 พัฒนาและประเมินศักยภาพระบบกลไกของหน่วยงานและเครือข่าย ระบบข่าวกรอง การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ภัยสุขภาพ การบังคับใช้กฎหมายและเตือนภัยการระบาดของโรคภัยและปัจจัยเสี่ยง	A : การพัฒนาเครือข่ายงานระบาดวิทยาและ SRRT ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (สำนักระบาดวิทยา 4,540,000 บาท)	1.2
			B : โครงการประชุมวิชาการใช้เลือดออกนานาชาติ ครั้งที่ 3 ปี 2556 (สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ 4,450,000 บาท)	1.1
			C : โครงการศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลปลอดโรค ปี 2557 (สำนักโรคติดต่อทั่วไป 3,600,000 บาท)	1.2
			D : โครงการสนับสนุนการดำเนินงานกวาดล้างโปลิโอและโรคหัดตามพันธะสัญญานานาชาติ (สำนักโรคติดต่อทั่วไป 2,700,000 บาท)	1.2
			E : โครงการพัฒนาภาคีเครือข่ายความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพในกลุ่มแรงงานในระบบและนอกระบบ (สำนักโรคจากการประกอบอาชีพฯ 2,311,200 บาท)	1.2
			F : โครงการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน (สำนักโรคไม่ติดต่อ 1,734,200 บาท)	1.1 , 1.2
			G : โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายในการดำเนินการตามข้อตกลงความร่วมมือการจัดการสถานที่ราชการและสวนสาธารณะที่อยู่ในกำกับดูแลปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย (สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 1,100,000 บาท)	1.2

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์	โครงการ	ความสอดคล้องกับกลยุทธ์
2. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มเสี่ยงได้รับบริการป้องกัน รักษาฟื้นฟูสภาพ	2. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายสามารถปฏิบัติตัวในการป้องกันควบคุมโรคติดต่อสำคัญ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคติดต่ออุบัติใหม่ และภัยสุขภาพ ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล	2.1 พัฒนาและปฏิบัติการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ รวมทั้งการสื่อสารความเสี่ยงกรณีที่เป็นปัญหาทางกว้างหรือเกิดโรคระบาดรุนแรง 2.2 พัฒนาการบริการรักษาและฟื้นฟูสภาพ เฉพาะโรคติดต่อสำคัญ โรคอุบัติใหม่และภัยสุขภาพของหน่วยงาน และเครือข่ายให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล	A : โครงการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประชาชน ผ่านสื่อต่างๆ ประจำปี 2557 (สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ 8,410,600 บาท)	2.1
			B : โครงการพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการชั้นสูงตรวจวินิจฉัยของกรมควบคุมโรค และเครือข่ายเพื่อการตรวจหาและเฝ้าระวังเชื้อวัณโรคดื้อยาที่รวดเร็ว (สำนักวัณโรค 2,799,400 บาท)	2.1 , 2.2
			C : โครงการสำรวจความชุกของการติดเชื้อ (สถาบันบำราศนราดูร 2,500,000 บาท)	2.2
			D : โครงการการจัดบริการให้การปรึกษาและตรวจการติดเชื้อเอชไอวีแบบรู้ผลในวันเดียว (same-day-result test) (สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 2,300,000 บาท)	2.1 , 2.2
3. พัฒนาระบบกลไกการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ และภัยสุขภาพ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3. ด้านช่องทางเข้าออกประเทศและจังหวัดชายแดน มีระบบเฝ้าระวัง ควบคุมโรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่และภัยสุขภาพได้ มาตรฐานกฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548 รองรับ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.1 พัฒนาการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่ และภัยสุขภาพของด่านช่องทางเข้าออกประเทศ และในจังหวัดชายแดน	A : โครงการพัฒนาสมรรถนะช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ ตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548 (สำนักโรคติดต่อทั่วไป 9,195,500 บาท)	3.1
			B : โครงการพัฒนาเครือข่ายการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในพื้นที่ชายและระหว่างประเทศ (สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ 5,100,000 บาท)	3.1
			C : การพัฒนาสมรรถนะของทีม SRRT ในพื้นที่ชายแดน (สำนักโรคติดต่อทั่วไป 2,370,000 บาท)	3.1

หลักเกณฑ์การคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่นำมาพิจารณาจัดการบริหารความเสี่ยง

โครงการที่นำมาพิจารณานั้น เป็นโครงการที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย/ยุทธศาสตร์กรมควบคุมโรค/กระทรวงสาธารณสุข มีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ กรมควบคุมโรค และเป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 โดยพิจารณาคัดเลือกโครงการที่มีค่าคะแนนรวมสูงสุด ประเด็นยุทธศาสตร์ละ 1 โครงการ มาดำเนินการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

ประเด็นการพิจารณา	เกณฑ์คะแนนการพิจารณา			น้ำหนัก
	1	2	3	
1. การส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย/ยุทธศาสตร์กรมฯ / กระทรวงฯ	ส่งผลกระทบต่อตัวชี้วัดระดับผลผลิตของกรมควบคุมโรค	ส่งผลกระทบต่อตัวชี้วัดระดับเป้าหมายการให้บริการกรมฯ	ส่งผลกระทบต่อตัวชี้วัดระดับเป้าหมายการให้บริการกระทรวงฯ	ร้อยละ 40
2. ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ กรมควบคุมโรค	ไม่สอดคล้องกับกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์	สอดคล้องกับบางกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์	สอดคล้องกับทุกกลยุทธ์ในประเด็นยุทธศาสตร์	ร้อยละ 40
3. งบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557	1 – 2.5 ล้านบาท	มากกว่า 2.5 ล้านบาท – 5 ล้านบาท	มากกว่า 5 ล้านบาท	ร้อยละ 20

ผลการพิจารณาคัดเลือกโครงการและจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ (หน่วยงานรับผิดชอบ)	1. การส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย/ยุทธศาสตร์กรมฯ /กระทรวงฯ (W = 40)	2. ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ /กลยุทธ์ กรมฯ (W = 40)	3. งบประมาณที่ได้รับ ปี 2557 (W = 20)	ผลรวมคะแนน $\Sigma(SW)$ (W = 100)	ลำดับความสำคัญของโครงการ
1. พัฒนาระบบข่าวกรอง การป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพเตรียมพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน	A : การพัฒนาเครือข่ายงานระบาดวิทยาและ SRRT ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (สำนักระบาดวิทยา 4,540,000 บาท)	1 x 40 = 40	2 x 40 = 80	2 x 20 = 40	160	5
	B : โครงการประชุมวิชาการใช้เลือดออกนานาชาติ ครั้งที่ 3 ปี 2556 (สำนักโรคติดต่อทั่วไป 4,450,000 บาท)	1 x 40 = 40	2 x 40 = 80	2 x 20 = 40	160	5
	C : โครงการศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลปลอดโรค ปี 2557 (สำนักโรคติดต่อทั่วไป 3,600,000 บาท)	3 x 40 = 120	2 x 40 = 80	2 x 20 = 40	240	2
	D : โครงการสนับสนุนการดำเนินงานกวาดล้างโปลิโอและโรคหัดตามพันธะสัญญานานาชาติ (สำนักโรคติดต่อทั่วไป 2,700,000 บาท)	3 x 40 = 120	2 x 40 = 80	2 x 20 = 40	240	2
	E : โครงการพัฒนาภาคีเครือข่ายความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากการประกอบอาชีพในกลุ่มแรงงานในระบบและนอกระบบ (สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม 2,311,200 บาท)	2 x 40 = 80	2 x 40 = 80	1 x 20 = 20	180	4

ประเด็น ยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ (หน่วยงานรับผิดชอบ)	1. การส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของ นโยบาย/ยุทธศาสตร์ กรมฯ /กระทรวงฯ (W = 40)	2. ความ สอดคล้องกับ ประเด็น ยุทธศาสตร์ /กลยุทธ์ กรมฯ (W = 40)	3. งบประมาณที่ ได้รับ ปี 2557 (W = 20)	ผลรวมคะแนน $\Sigma(SW)$ (W = 100)	ลำดับ ความ สำคัญ ของ โครงการ
	F : โครงการป้องกันอุบัติเหตุ ทางถนนในทศวรรษแห่งความ ปลอดภัยทางถนน (สำนักโรค ไม่ติดต่อ 1,734,200 บาท)	$3 \times 40 = 120$	$3 \times 40 = 120$	$1 \times 20 = 20$	260	1
	G : โครงการเสริมสร้าง ศักยภาพเครือข่ายในการ ดำเนินการตามข้อตกลงความ ร่วมมือการจัดสถานที่ราชการ และสวนสาธารณะที่อยู่ใน กำกับดูแลปลอดภัย แอลกอฮอล์ตามกฎหมาย (สำนักงานคณะกรรมการ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 1,100,000 บาท)	$3 \times 40 = 120$	$2 \times 40 = 80$	$1 \times 20 = 20$	220	3
2. ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มเสี่ยง ได้รับการ ป้องกัน รักษา ฟื้นฟูสภาพ	A : โครงการเผยแพร่และ ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพของ ประชาชน ผ่านสื่อต่างๆ ประจำปี 2557 (สำนักสื่อสาร ความเสี่ยงและพัฒนา พฤติกรรมสุขภาพ 8,410,600 บาท)	$1 \times 40 = 40$	$2 \times 40 = 80$	$3 \times 20 = 60$	180	3
	B : โครงการพัฒนาศักยภาพ ห้องปฏิบัติการชั้นสูงตรวจโรค ของกรมควบคุมโรค และ เครือข่าย เพื่อการตรวจหาและ เฝ้าระวังเชื้อไวรัสโคโรนาที่ รวดเร็ว (สำนักโรค 2,799,400 บาท)	$3 \times 40 = 120$	$3 \times 40 = 120$	$2 \times 20 = 40$	280	1
	C : โครงการสำรวจความชุก ของการติดเชื้อ (สถาบันบำราศ นราดูร 2,500,000 บาท)	$1 \times 40 = 40$	$2 \times 40 = 80$	$1 \times 20 = 20$	140	4
	D : โครงการการจัดบริการให้ การปรึกษาและตรวจการติดเชื้อ เอชไอวีแบบรู้ผลในวันเดียว (same-day-result test) (สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 2,300,000 บาท)	$2 \times 40 = 80$	$3 \times 40 = 120$	$1 \times 20 = 20$	220	2

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนงาน/โครงการ (หน่วยงานรับผิดชอบ)	1. การส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของนโยบาย/ยุทธศาสตร์กรมฯ /กระทรวงฯ (W = 40)	2. ความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ กรมฯ (W = 40)	3. งบประมาณที่ได้รับ ปี 2557 (W = 20)	ผลรวมคะแนน $\Sigma(SW)$ (W = 100)	ลำดับความสำคัญของโครงการ
3. พัฒนาระบบกลไกการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ และภัยสุขภาพ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	A : โครงการพัฒนาสมรรถนะช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ ตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548 (สำนักโรคติดต่อทั่วไป 9,195,500 บาท)	$2 \times 40 = 80$	$3 \times 40 = 120$	$3 \times 20 = 60$	260	1
	B : โครงการพัฒนาเครือข่ายการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในพื้นที่ชายแดน และระหว่างประเทศ (สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ 5,100,000 บาท)	$1 \times 40 = 40$	$3 \times 40 = 120$	$3 \times 20 = 60$	220	2
	C : การพัฒนาสมรรถนะของทีม SRRT ในพื้นที่ชายแดน (สำนักระบาดวิทยา 2,370,000)	$1 \times 40 = 40$	$3 \times 40 = 120$	$1 \times 20 = 20$	180	3

สรุปโครงการสำคัญที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนในการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแนวทางของ SP 7

1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 (พัฒนาระบบข่าวกรอง การป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ เตรียมพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน)

- โครงการที่พิจารณานำมาดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง คือ โครงการป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน

2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 (ประชาชนกลุ่มเปราะบางและกลุ่มเสี่ยงได้รับบริการ ป้องกัน รักษาฟื้นฟูสุขภาพ)

- โครงการที่พิจารณานำมาดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง คือ โครงการพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการชันสูตรวินิจฉัยของกรมควบคุมโรค และเครือข่าย เพื่อการตรวจหาและเฝ้าระวังเชื้อไวรัสโรคติดต่อที่รวดเร็ว

3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 (พัฒนาระบบกลไกการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่ และภัยสุขภาพ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน)

- โครงการที่พิจารณานำมาดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง คือ โครงการพัฒนาสมรรถนะช่องทางเข้าออกระหว่างประเทศ ตามกฎอนามัยระหว่างประเทศ พ.ศ. 2548